

Ragners Entreprenørfirma ApS

Gravene 29, 1.th.

8800 Viborg

Att.. Benny Ragner

Sendt pr. e-mail til: ragner@gmail.com

Afgrænsningsudtalelse til ansøgning om tilladelse til råstof-indvinding på arealet matr. nr. 3a, 3ø og 2c Trehuse, Frederiks

Region Midtjylland behandler for tiden en ansøgning fra Ragners Entreprenørfirma ApS om tilladelse til udvidelse af graveområdet ved Trehuse, Viborg Kommune.

Regionen har vurderet, at der for det ansøgte skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport (VVM), jf. bilag 1 i miljøvurderingsloven, idet det ansøgte areal sammen med den eksisterende grusgrav har et samlet areal på mere end 25 ha.

Som grundlag for det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten har regionen udarbejdet nærværende udkast til afgrænsningsudtalelse.

Udtalelsen fremsendes i høring hos berørte myndigheder og forelægges offentligheden.

Med venlig hilsen

Arense Nordentoft

Geolog/råstofmedarbejder

Tel. +45 51 36 88 79

E-post: arenor@rm.dk

midt
regionmidtjylland

Dato xx.xx.2021

Sagsbehandler Arense Nordentoft

Tel. +45 51 36 88 79

Sagsnr.1-50-71-35-20

Side 1

Behandling af personoplysninger

Region Midtjylland behandler personoplysninger. Der kan læses mere om regionens behandling af personoplysninger og rettighederne i den forbindelse på data-ru.rm.dk.

1. Indledning

Ragners Entreprenørfirma ApS har den 12. oktober 2020 indsendt en ansøgning om råstofindvinding af sand, sten og grus på et areal på 24,5 ha på matr. nr. 3a Trehuse, Frederiks, med adressen Trehuse 6, 7470 Karup J. Selve arealet er beliggende ud til Havredalsvej, se figur 1.

Ansøgningen er efterfølgende suppleret med ny ansøgning af den 3. februar 2021, hvormed det ansøgte areal udvides med 2,7 ha på matr. nr. 3ø Trehuse, Frederiks og 7,3 ha på del af matr. nr. 2c Trehuse, Frederiks, beliggende Havredalsvej 7, 7470 Karup J, se figur 1.

Region Midtjylland skal meddele tilladelse til indvinding af råstoffer jf. råstofloven¹.

Ifølge miljøvurderingslovens² bestemmelser må projekter, der kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet. En tilladelse efter råstofloven erstatter en tilladelse efter miljøvurderingsloven jf. samordningsbekendtgørelsens³ § 10.

Ansøgningen er en udvidelse af eksisterende råstofgrav på 16,7 ha på del af matr. nr. 2e og 2g Trehuse, Frederiks, som grænser op til matr. nr. 3a i vest, mens matr. nr. 3ø og del af 2c er beliggende lige nordøst for matr. nr. 3a. Det samlede graveareal for den eksisterende grusgrav og det ansøgte areal bliver 51,7 ha og overstiger dermed 25 ha.

Råstofindvinding fra åbne brud, hvor graveområdets areal er over 25 hektar, er opført på miljøvurderingslovens bilag 1 (punkt 19), hvilket betyder, at projektet er omfattet af krav om miljøvurdering og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Ansøgeren (Ragners Entreprenørfirma ApS) skal derfor udarbejde en miljøkonsekvensrapport for den ansøgte råstofindvinding, jf. miljøvurderingslovens² § 20.

Region Midtjylland skal jf. miljøvurderingslovens² § 23 forud for ansøgers udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten afgive en udtalelse om, hvor omfattende og detaljerede de oplysninger skal være, som ansøger skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten.

¹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer.

² LBK nr. 973 af 25/06/2020 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ BEK nr. 244 af 22/02/2021 Bekendtgørelse om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter.

Ifølge samme lovs § 35, stk. 1, pkt. 2 skal regionen foretage en høring af offentligheden og berørte myndigheder, før der tages stilling til afgrænsningen af miljøkonsekvensrapportens indhold.

Et udkast til afgrænsningsudtalelsen offentliggøres og sendes til de berørte myndigheder, således offentligheden og myndighederne i en høringsperiode kan komme med bemærkninger til afgrænsningen. Regionen skal fastsætte en frist på 14 dage for høring af offentligheden og en passende frist for høring af berørte myndigheder jf. miljøvurderingslovens² § 35 stk. 4.

Efter høringsfristens udløb fremsender Region Midtjylland en tilrettet afgrænsningsudtalelse til bygherre, hvorefter bygherre udarbejder miljøkonsekvensrapporten.

Udkast til råstofindvindingstilladelse samt den endelige miljøkonsekvensrapport sendes i høring hos offentligheden og berørte myndigheder i 8 uger. Samtidig vil miljøoplysningerne, der indgår i miljøkonsekvensrapporten, også blive offentliggjort på regionens hjemmeside.

2. Projektbeskrivelse

Ragners Entreprenørfirma ApS har d. 12. oktober 2020 indsendt en ansøgning om råstofindvinding på ca. 24,5 ha på matr.nr. 3a Trehuse, Frederiks. Ansøgningen inkluderer en grave- og efterbehandlingsplan, tingbogsattest, ansøgning om vejadgang (indsendt til Viborg Kommune), forlængelse af tilladelse til etablering af vandboring inden for det ansøgte areal samt diverse kort og fotos.

Efterfølgende er ovennævnte ansøgning den 3. februar 2021 suppleret med en yderligere ansøgning, hvormed det ansøgte areal udvides med ca. 2,7 ha på matr. nr. 3ø og ca. 7,3 ha på del af matr. nr. 2c Trehuse, Frederiks. Der ansøges dermed samlet om en udvidelse af den eksisterende grusgrav med ca. 34,5 ha.

Det oplyses i ansøgningen, at der er en eksisterende indvindingstilladelse på del af matr. nr. 2g og 2e Trehuse, Frederiks, men at råstofressourcen snart er udtømt, og man ønsker at fortsætte indvinding på matr. nr. 3a. Der vil blive gravet fra den eksisterende råstofgrav og ind på det ansøgte areal i vest. Tilsvarende vil der blive gravet på arealet nord for matr. 3a og her vil råstofferne blive transporteret fra matr. 2c og 3ø til videre bearbejdning på matr. 3a, se figur 1.



Figur 1. Oversigtskort med eksisterende grusgrav (rød stregfarve), ansøgte arealer (blå stregfarve) og matrikelgrænser (brun stregfarve). Kortet viser desuden udlagte råstofgraveområder iht. Region Midtjyllands Råstofplan 2016 med pink skravering.

Eksisterende tilladelser

Ragners Entreprenørfirm ApS har en eksisterende tilladelse til indvinding af råstoffer jf. råstofloven¹ inden for samme råstofgraveområde på del af matr. nr. 2e og 2g, og der er således tale om en arealmæssig udvidelse af en aktiv råstofgrav.

Seneste råstofgravetilladelse blev meddelt af Region Midtjylland den 1. april 2020 på del af matr. nr. 2e og 2g Trehuse, Frederiks og omfatter et areal på ca. 17 ha. Tilladelsen gælder i 10 år til den 31. marts 2030 og omfatter en årlig indvinding på 200.000 m³ sand, grus og sten.

Den 8. oktober 2018 gav Viborg Kommune tilladelse efter vandforsyningsloven⁴ til indvinding fra boring af op til 250.000 m³ vand pr. år til grusvask, samt tilladelse til den midlertidige grundvandssænkning, der kan være konsekvensen af den tilladte råstofindvindingsmængde under grundvandsspejlet. Denne tilladelse til etablering af indvindingsboring er den 12. oktober 2020 forlænget af Viborg Kommune til at gælde frem til den 1. oktober 2022.

I forbindelse med tilladelse til råstofindvinding på del af matr. nr. 2e og 2g Trehuse, Frederiks, har Viborg Kommune givet en overkørselstilladelse efter vejloven⁵ til overkørsel ved Trehusevej.

Viborg Kommune har endvidere i oktober 2020 givet overkørselstilladelse til Havredalsvej fra matr. nr. 3a Trehuse, Frederiks, og i marts 2021 givet overkørselstilladelse fra matriklerne 3ø og 2c til 3a over Alhedestien.

Det ansøgte projekt

I forlængelse af den gældende tilladelse til indvinding af råstoffer ønsker Ragners Entreprenørfirma ApS at inddrage yderligere ca. 34,5 ha til den aktive grusgrav.

Der ansøges om tilladelse jf. råstofloven¹ til indvinding af op til 200.000 m³ sand, sten og grus årligt inden for matr. nr. 3a og tilsvarende inden for matr. nr. 2c og 3ø. Det vil sige i alt op til 400.000 m³ årligt på det ansøgte areal på ca. 34,5 ha.

Der søges ikke om indvinding under grundvandsspejlet.

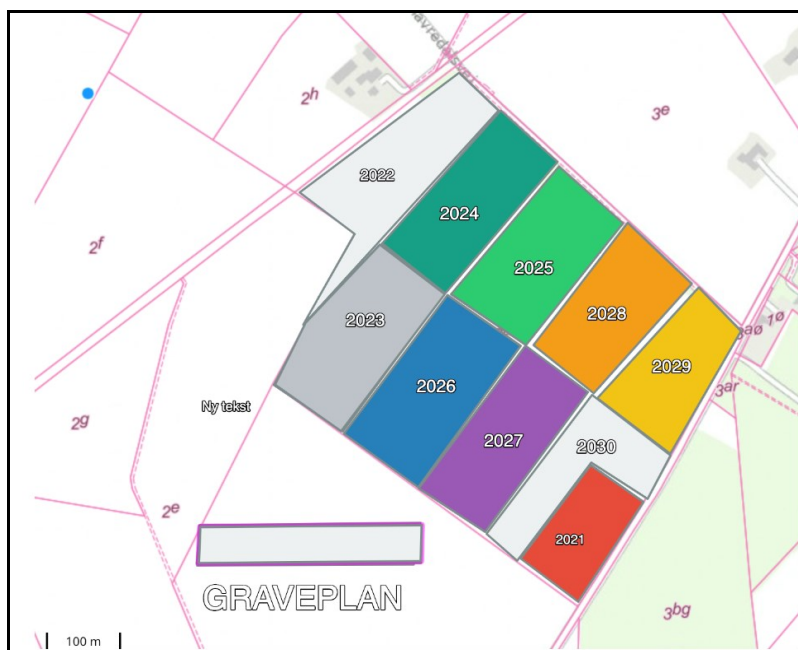
På matriklerne 2g og 2e må der årligt indvindes op til 200.000 m³, og da ansøger oplyser, at indvindingen her forventes snart at være afsluttet, vil der samtidig påbegyndes indvinding på matr. nr. 3a samt 2c og 3ø. Den samlede årlige indvinding kan i begyndelsen være op til maksimalt 600.000 m³. Som indvindingen afsluttes på matriklerne 2g og 2e og udelukkende foregår på matriklerne 3a, 3ø og del af 2c, vil indvindingen maksimalt være 400.000 m³ årligt. Der skal således vurderes på den maksimale indvinding på op til 600.000 m³ om året.

Indvindingen forventes at foregå i 10 år fra 2021 til 2031, iht. ansøgningen, mens efterbehandlingen er planlagt fra 2024 til 2033. Jf. råstofloven gives en tilladelse til indvinding af råstoffer maksimalt for 10 år, hvorefter der skal søges om en ny tilladelse, såfremt indvinding og efterbehandling ikke er afsluttet.

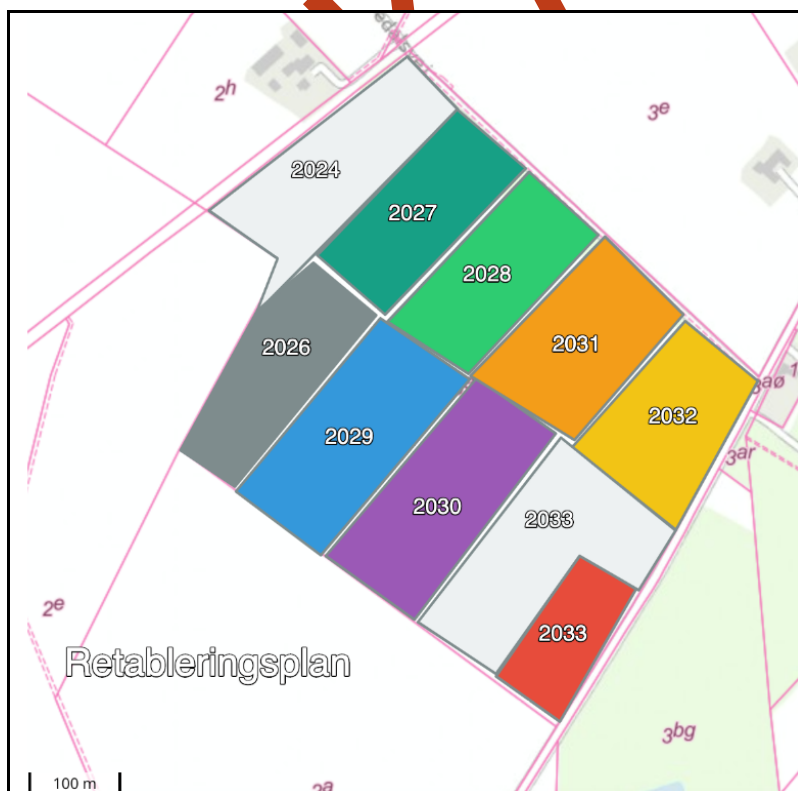
⁴ LBK nr. 1450 af 05/10/2020 Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v.

⁵ LOV nr. 1520 af 27/12/2014 Lov om offentlige veje m.v.

Indvinding inden for matr. nr. 3a omfatter gravning, sortering og udlevering. Der er i ansøgningen vist 9 etaper for indvindingen inden for matr. nr. 3a. Etaperne er vist på figur 2 herunder, og plan for efterbehandlingen er vist på figur 3. Der indvindes råstoffer til ca. 12 meter under terræn (m.u.t) ned til kote ca. +60 DVR90.

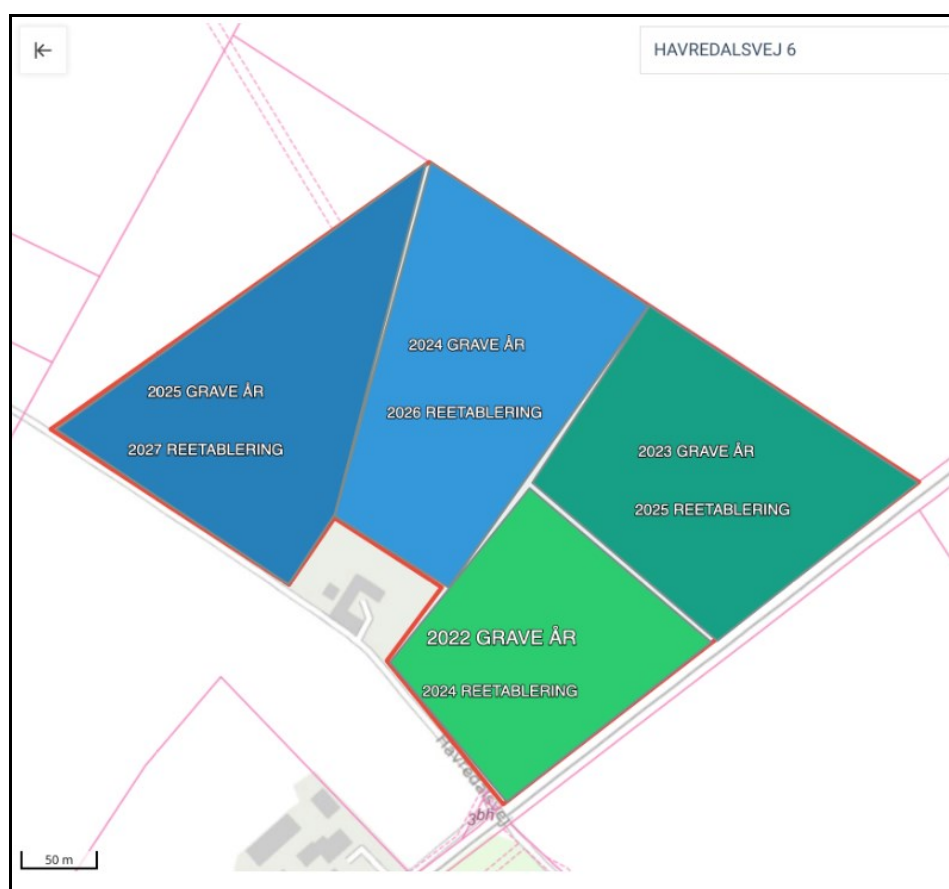


Figur 2. Graveetaper for matr. nr. 3a.



Figur 3. Efterbehandlingsplan for matr. nr. 3a.

Indvinding inden for matr. nr. 3ø og del af matr. nr. 2c består udelukkende af gravning, idet materialet vil transporteres med dumper til matr. 3a til videre forarbejdning og udlevering. Der er i ansøgningen vist 4 etaper for indvindingen inden for matr. nr. 3ø og del af 2c med løbende efterbehandling, således at hver etape er planlagt indvundet og efterbehandlet inden for 2 år. Etaperne er vist på figur 4 herunder. Indvinding og efterbehandling forventes at foregå fra 2021 til 2031, iht. ansøgningen. Der indvindes råstoffer til ca. 15 m.u.t ned til kote ca. +56 - 57 DVR90.



Figur 4. Graveetaper og efterbehandling for matr. nr. 3ø og del af 2c.

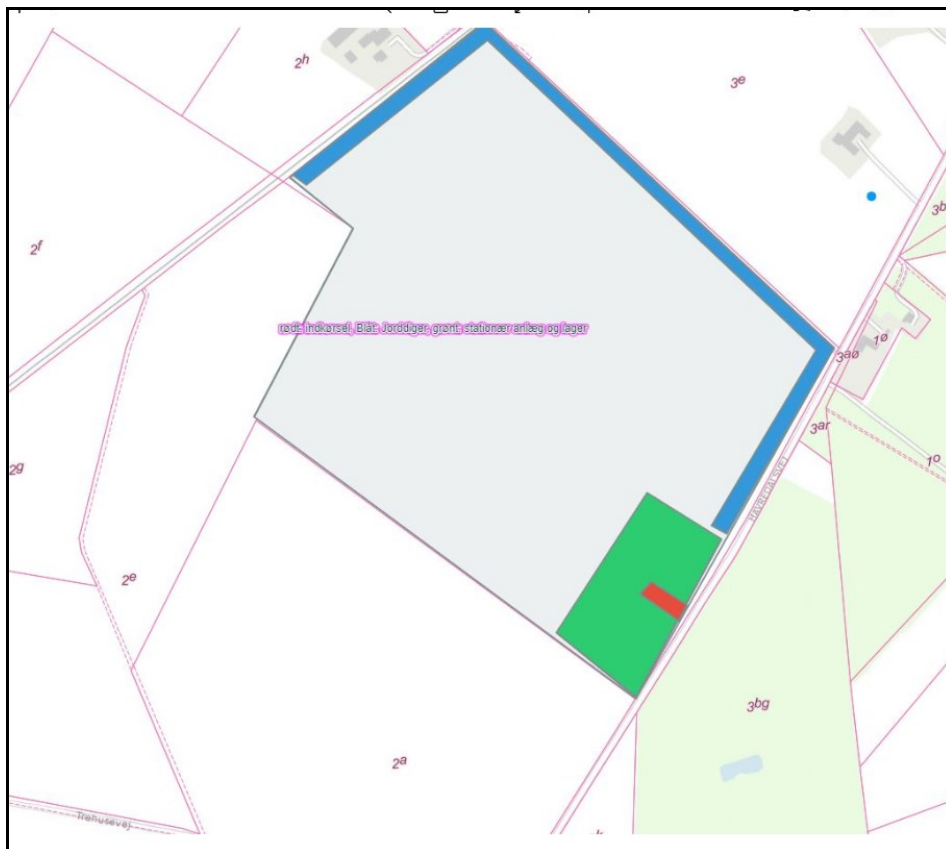
Der gælder for den samlede ansøgning matr. nr. 3a, 3ø og del af 2c, at indvindingen vil foregå med følgende materiel:

- Gummiged
- Tørsorteringsanlæg Powerscreen Type 140, 1 evt. 2 stk.
- Vådsortering Binder eller rundsorterer
- Knuseanlæg kejlknuser
- Diverse transportører

Der er ansøgt og givet tilladelse til etablering af vandindvindingsboring til vådsortering af materialerne. Boringen vil blive placeret i det sydøstlige skel af matr. nr. 3a, jf. ansøgningen.

Lagerplads med vaskeanlæg, knuseanlæg og div. transportører, olie-container og mandskabsvogne, der er placeret i den eksisterende grav vil flyttes over på lagerpladsen på matr. nr. 3a. Der vil således ikke foregå knusning mv. på matr. nr. 3ø og del af 2c.

Pladsens indretning fremgår af figur 5, kort fra ansøgningen. Vejadgangen til Havredalsvej ses også på kortet.



Figur 5. Indretning af Trehuse Grusgrav matr. 3a med placering af oplag, adgangsveje samt forventet placering af støjvolde.

Spildolie bortskaffes af servicefirma. Personligt affald opbevares i container, som afhentes af Viborg Renovation.

Der søges om følgende driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg:

Mandag-fredag kl. 07.00-17.00 og lørdag kl. 7.00-13.00.

For udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område, søges om følgende driftstider:

Mandag-fredag kl. 06.00-17.00 og lørdag kl. 07.00-13.00.

Det forventede årlige forbrug af diesel er ca. 75.000 l og herudover ca. 100 l andre olieprodukter (hydraulikolie). Der er i den eksisterende

de grusgrav en mobil olietank på 4.900 l, som vil blive benyttet i det nye område.

Viborg Kommune har i henhold til lov om offentlige veje⁵ § 49 givet en ny overkørselstilladelse til Havredalsvej fra matr. nr. 3a. I tilladelsen er der krav om, at der etableres asfalt-indstik eller anden fast belægning mellem kørebane og ejendommen. Overgangen skal være jævn, for at kanten på kørebanen ikke skal knække ved overkørsel samt for at begrænse grus og sten på vejen.

Iht. råstofansøgningen vil vejen få en bredde på 7 m, og indkørslen vil blive asfalteret 25 m ind på matriklen. Den eksisterende overkørsel til Trehusevej vil blive lukket i forbindelse med etablering af ny vejadgang til Havredalsvej og umiddelbart efter, at den nye lagerplads på matr. nr. 3a er etableret.

Der vil blive etableret en overkørsel fra matr. nr. 3ø og del af 2c til matr. nr. 3a hen over cykelstien på den nedlagte jernbane. Viborg Kommune har ligeledes givet overkørselstilladelse hertil med vilkår om etablering af asfaltramper mm.

Med hensyn til støj vil der blive etableret støjvolde mod nord og nordøst, hvor der i ansøgningen angives allerede at være gravet samt i forbindelse med indvindingen på matr. 3ø og 2c vil der ligeledes etableres støjvolde mod bebyggelsen Havredalsvej 7. Sorteringsanlægget vil placeres i bunden af graven på matr. 3a.

Der mangler en mere præcis angivelse af højden af støjvoldene og om de forventede støjvolde vil bevirke, at støjgrænserne for omkringliggende boliger kan overholdes. Dette skal undersøges og afklares i miljøkonsekvensrapporten.

De etablerede jordvolde vil endvidere mindske støvgener ved naboer.

Efter indvindingen ønskes graveområderne efterbehandlet til landbrugsdrift.

3. Afgrænsning og miljøvurdering

Formålet med denne afgrænsningsudtalelse er at afgrænse miljøkonsekvensrapportens omfang, samt at fastlægge metoden for miljøvurdering og miljøkonsekvensrapportens detaljeringsgrad for de miljøparametre, som skal vurderes nærmere.

Formålet med en miljøvurdering er, at der under inddragelse af offentligheden tages hensyn til projektets sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet. Her anvendes miljøvurderingslovens² brede miljøbegreb, som omfatter den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, jordarealer, vand, luft,

klimatiske faktorer, materielle goder, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser og arkitektonisk og arkæologisk arv, landskab, større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker, ressourceeffektivitet, samt det indbyrdes forhold mellem disse faktorer. Både positive og negative miljøpåvirkninger skal indgå i vurderingen.

Valg af alternativer

Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte en kort skitsering af grunden til at vælge det/de alternativer, der har været behandlet. Dette fremgår af miljøvurderingslovens bilag 4, pkt. h.

Hovedforslaget, der indgår i miljøvurderingen, er det scenarie, hvor den ansøgte tilladelse til råstofindvinding gives. Eneste alternativ, der vil indgå i miljøvurderingen, er referencescenariet, hvor tilladelse til råstofindvinding ikke gives, og projektet ikke kan realiseres. Referencescenariet er i tidligere miljøvurderingslovgivning benævnt 0-alternativet.

I miljøvurderingen behandles således følgende alternativer:

- Hovedforslaget: Tilladelse til råstofindvinding gives.
- Referencescenariet: Tilladelse til råstofindvinding gives ikke, og nuværende tilladte forhold fortsætter, indtil tilladelsen udløber. Eksisterende råstofgrav vil ikke blive udvidet, og der vil efter tilladelsens udløb ikke indvindes råstoffer fra Trehuse Grusgrav.

Det fremskrevne referencescenarie er således en situation uden indvinding fra hverken nuværende eller ansøgte graveområder, men hvor de nuværende graveområder er efterbehandlet.

Ved fastholdelse af referencescenariet kan råstofindvinding fortsætte jf. den gældende råstoftilladelse, men der kan ikke udvides som ansøgt. Referencescenariet skal i miljøkonsekvensrapporten beskrives og belyses, så miljøpåvirkningerne fremgår særskilt, og så forskellen på de to scenarier tydeligt fremgår.

Sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger

Afgrænsningen af miljøkonsekvensrapportens indhold er udarbejdet på grundlag af ansøgningsmateriale modtaget af Region Midtjylland den 12. oktober 2020 samt efterfølgende ansøgning om supplerende arealer den 3. februar 2021.

Region Midtjylland har som led i afgrænsningen foretaget en screening af projektet og vurderer, at der er risiko for væsentlig påvirkning af følgende parametre:

- Befolkningen i nærområdet, herunder støj, støv og vibrationer fra driften og fra intern trafik

- Fredede og beskyttede arter
- Kulturarv
- Geologiske interesser
- Særlig værdifuldt landbrugsområde
- Forsyningsledninger

Kumulative påvirkninger skal indgå, hvor der i miljøkonsekvensvurderingen identificeres relevante kumulative forhold fx andre eksisterende eller planlagte virksomheder eller aktiviteter i området og andre vandindvindinger.

Samlet set er der aktiviteter i råstofgraveområdet på et areal på 51,7 ha. Påvirkningen fra den samlede råstofindvinding på arealet skal beskrives og vurderes i miljøkonsekvensrapporten.

For de øvrige miljøparametre er det vurderet, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning. Regionens vurderinger og begrundelser er beskrevet i det følgende afsnit "Region Midtjyllands begrundelser og vurderinger af hvilke faktorer, der kan forventes at blive berørt i væsentlig grad af projektet". Øvrige miljøparametre indgår ikke nærmere i miljøvurderingen af projektet og skal dermed ikke beskrives og vurderes nærmere i miljøkonsekvensrapporten.

Miljøparametre og datagrundlag

Kravene i miljøvurderingslovens² § 20 og bilag 7 om miljøkonsekvensrapportens indhold skal opfyldes. Nærværende afgrænsningsudtalelse skal ligge til grund for rapporten.

Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en projektbeskrivelse med oplysninger om projektets placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender. Dette omfatter bl.a. en detaljeret grave- og efterbehandlingsplan for indvinding, oparbejdning, graveetaper, indvindingsmængde etc. i det samlede graveområde, dvs. både arealer omfattet af gældende tilladelser og ansøgte tilladelse samt dimensionering af støjvolde på baggrund af støjberegningerne. Se også notat om grave- og efterbehandlingsplaner i bilag 4.

Miljøkonsekvensrapporten skal struktureres, så det tydeligt fremgår, at kravene til rapportens indhold jf. miljøvurderingslovens bilag 7 er opfyldt.

Der skal i rapporten redegøres for det ansøgtes forhold til anden planlægning, herunder statens vandområdeplaner og Natura 2000-planer samt øvrig relevant planlægning såsom kommuneplan og sektorplaner.

I tabellen herunder gennemgås de miljøparametre, som vurderes at skulle indgå i miljøkonsekvensvurderingen, samt datagrundlaget, som

forventes tilvejebragt og anvendt i miljøkonsekvensvurderingen. Både negative og positive miljøpåvirkninger skal indgå i vurderingerne.

Miljøparameter	Datagrundlag	Belyses nærmere
Befolkning – støj Påvirkning med støj i nærområdet (maskinel og intern trafik)	Der skal udarbejdes støjberegninger for aktiviteterne i råstofgraveområdet. Støjberegningerne skal omfatte råstofgraven i fuld drift og skal udføres for flere faser af indvindingen. Støjberegningen skal baseres på det ansøgte maskinel og worst case placering af flytbare støjkluder. Støjberegningerne skal udføres jf. Miljøstyrelsens gældende vejledninger.	Vurdering af, hvorvidt miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes ved de omkringliggende beboelser. Vurdering af behovet for støjbegrænsende tiltag, herunder placering, dimensionering og udformning af støjvolde og andre støjdæmpende tiltag. Vurderingen skal ledsages af støjkort, der illustrerer støjudbredelsen både med og uden støjdæmpende tiltag.
Befolkning – støv Påvirkning med støv i nærområdet	Beskrivelse af den forventede støvpåvirkning fra råstofindvindingen, fra oplag af råstoffer og fra intern og ekstern trafik. Med støv menes både luftbåren støv og materiale, der føres med lastbiler og maskiner ud på det omkringliggende vejnet. Støvpåvirkningen vurderes på grundlag af erfaringer fra lignende råstofgrave og den hidtidige drift. Erfaringsdata anvendes samt "Støv fra Råstofgrave", Niras, 5. september 2018.	Vurdering af støvpåvirkning fra råstofindvindingen. Der fastsættes afværgeforanstaltninger for at reducere støvpåvirkningen, fx begrænsning af åbne gravearealer, vanding, jordvolde, hastighedsbegrænsning, belægning på interne køreveje, rengøring af veje.

Miljøparameter	Datagrundlag	Belyses nærmere
Befolkning – vibrationer	Beskrivelse af de forventede vibrationer i forbindelse med driften af råstofgraven. Erfaringsdata anvendes og Miljøstyrelsens Orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".	Vurdering af, hvorvidt miljøstyrelsens vejledende grænser for vibrationer kan overholdes ved de omkringliggende boliger. Vurdering af behovet for tiltag, der sikrer beboelser mod vibrationsgener, fx afstand til anlæg og maskiner.
Befolkningen – øvrig påvirkning	Beskrivelse af omkringliggende boliger og bysamfund, der kan blive påvirket af det ansøgte, herunder rekreative interesser. Oplysninger og resultater fra miljøkonsekvensrapportens øvrige afsnit anvendes (støj, trafik, støv).	Vurdering af råstofindvindingens direkte og afledte påvirkning af befolkningen i nærområdet med særlig fokus på nærliggende ejendomme samt de nærliggende byer Frederiks og Skelhøje samt Trehuse.
Fredede og beskyttede arter	Kortlægning og feltundersøgelser af forekomst af beskyttede og fredede dyrearter. Kortlægningen skal basere sig på, hvilke arter, der kan forventes i området fx jf. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Dansk Pattedyrsatlas og Miljøstyrelsens artsleksikon. Undersøgelserne skal følge gældende retningslinjer og vejledninger for undersøgelse af naturtyper og arter, herunder Habitatvejledningen 2020. Træer, der skal fældes (matr. nr. 48i), skal undersøges for egnethed som yngle- eller rastetræer for flagermus, herunder spættehuller, sprækker og hulheder.	Vurdering af, hvorvidt levende hegn og naturarealer, der fjernes i forbindelse med råstofindvindingen kan rumme leve-, yngle- eller opholdssteder for fredede eller beskyttede dyrearter. Endvidere vurderes råstofindvindingens påvirkning på eventuelle fredede eller beskyttede arter.

Miljøparameter	Datagrundlag	Belyses nærmere
Kulturarv	Beskrivelse af områdets fund og fortidsminder jf. databasen Fundogfortidsminder.dk - beskyttet sten- og jorddige langs den sydvestlige grænse af matr. nr. 3a, samt ikke-fredede fund. Beskrivelse af beskyttede diger jf. museumslovens § 29a. Oplysninger/høringssvar fra det lokale museum og Slots- og Kulturstyrelsen.	Vurdering af råstofindvindingens påvirkning af fund og arkæologiske lag, samt af det berørte diges landskabelige, biologiske og kulturhistoriske værdi. Beskrivelse af eventuelle tiltag til forebyggelse af påvirkning.
Geologiske interesser	Beskrivelse af de geologiske interesser i området. Datagrundlag er fx geologiske kort og beskrivelser af geologiske interesser i Kommuneplanen og ved Miljøstyrelsen.	Vurdering af påvirkningen af de geologiske værdier i området.
Særligt værdifuldt landbrugsområde	Beskrivelse af interesserne jf. gældende kommuneplan.	Vurdering af råstofindvindingens påvirkning på de landbrugsmæssige interesser.
Forsyningsledninger	Kortlægning af forsyningsledninger, der kan berøres af råstofindvindingen jf. oplysninger i LER (Ledningsejerregistret). Herunder naturgasledningen langs Alhedestien.	Vurdering af råstofgravningens påvirkning af forsyningsledninger og behov for afværgeforanstaltninger – aftaler med ledningsejere, omlægning, respektafstande mm.
Kumulative forhold	Kumulative effekter afdækkes i miljøvurderingen af de enkelte miljøparametre.	

4. Region Midtjyllands begrundelser og vurderinger af hvilke faktorer, der kan forventes at blive berørt i væsentlig grad af projektet

I dette afsnit redegøres for Region Midtjyllands afgrænsning af, hvilke faktorer, der kan forventes at blive berørt i væsentlig grad af det ansøgte projekt og derfor skal belyses nærmere i miljøkonsekvensrapporten. Endvidere begrundes det, hvorfor de øvrige faktorer, som er nævnt i miljøvurderingslovens § 20 og bilag 7, ikke vurderes at blive berørt væsentligt af det ansøgte projekt.

Befolkning og menneskers sundhed

Den ansøgte råstofindvinding medfører gener i form af støj, støv, vibrationer og øget tung trafik i området.

Støj, støv og vibrationer

Støj, støv og vibrationer kan have en væsentlig påvirkning på befolkningen i nærområdet og deres sundhed. Disse faktorer skal derfor belyses i miljøkonsekvensrapporten.

Trafik

Vedrørende øget tung trafik til og fra råstofgraven har Viborg Kommune som kompetent vejmyndighed meddelt overkørselstilladelse fra det ansøgte graveareal dels til Havredalsvej, dels over Alhedestien mellem de to delarealer på matr.nr. 30/2c og 2a Trehuse, Frederiks. Adgangstilladelse til Matr.nr. 3a, Trehuse, Frederiks, Karup J dateret 20. oktober 2020 og Adgangstilladelse til Havredalsvej 7, Karup, dateret 3. marts 2021. Der er i de to adgangstilladelser stillet vilkår for etablering af overkørslerne, således der tages hensyn til trafikafvikling og trafiksikkerhed. Region Midtjylland vurderer på det grundlag, at vejmyndigheden med deres meddelte tilladelser har sikret, at trafikken i forbindelse med den ansøgte råstofindvinding ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt.

Biologisk mangfoldighed

Natura 2000

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 35 Hald Ege, Stanghede og Dollerup bakker, som ligger ca. 1,5 km nordøst for indvindingsområdet. Natura 2000-området omfatter Habitatområde H35, men ingen Fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde ligger i en afstand af 18 km fra det ansøgte graveareal.

Natura 2000-område nr. 35 er jf. Natura 2000-planen og seneste basisanalyse (2022-2027) specielt udpeget for at beskytte Hald Sø, der er omgivet af store arealer med tør hede, de mosaikagtige forekomster af kilder samt arealer med stilkeke-krat og bøg på mor. Udpegningsgrundlaget jf. seneste basisanalyse ses i nedenstående tabel.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 35

Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Surt overdrev* (6230)	Urtebræmme (6430)
	Højmose* (7110)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Bæklampret (1096)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	Damflagermus (1318)

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Natura 2000-området vil ikke blive påvirket væsentligt af øget støj, vibrationer, støv eller emissioner som følge af råstofindvinding inden for det ansøgte graveområde. Afstanden fra graveområdet til habitatområdet er 1-2 km, og miljøpåvirkninger som følge af råstofindvinding af sand, grus og sten er forholdsvis lokale. Øget støj, vibrationer, støv eller emissioner af kvælstofoxider vil kunne påvirke de helt nære omgivelser til graveområdet, men vil ikke kunne medføre væsentlige påvirkninger på Natura 2000-området og udpegningsgrundlagets arter og naturtyper.

Da der ikke graves under grundvandsspejlet vil de hydrauliske forhold i Natura 2000-området ikke ændres som følge af råstofgravningen.

Det vurderes samlet, at råstofindvindingen ikke vil kunne påvirke naturtyper eller arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag eller Natura 2000-områdets integritet. Region Midtjylland finder derfor ikke, at den ansøgte råstofindvinding medfører, at der skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af virkninger på Natura 2000-området jf. Habitatbekendtgørelsens⁶ § 6 stk. 2.

Påvirkning af arter på habitatdirektivets Bilag II og/eller IV på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag I eller på øvrige fredede, beskyttede eller rødlistede arter

Der er ikke registreret beskyttede arter opført på Habitatdirektivets Bilag II og/eller Bilag IV eller på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag I inden for det ansøgte graveområde. Endvidere er der ikke registreret fredede eller rødlistede arter inden for det ansøgte graveområde eller inden for en afstand af 1 km. Gennemgangen er baseret på oplysnin-

⁶ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

ger i "Danmarks Naturdata" (<https://naturdata.miljoeportal.dk/>) og "Naturbasen" (<https://www.naturbasen.dk/>).

Der ikke registreret områder med høj naturværdi (HNV 0-1) eller habitatnatur inden for graveområdet. På Miljøstyrelsens digitale biodiversitetskort (<https://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=miljoegis-plangroendk>) er det ansøgte areal angivet uden forekomst eller potentiale for levesteder for fredede, beskyttede eller rødlistede arter, og uden arealer der understøtter biodiversitet. I det grønne Danmarkskort indgår det ansøgte areal ikke som et område med naturbeskyttelsesinteresser eller som økologisk forbindelse, heller ikke potentielt.

Den ansøgte råstofindvinding vil medføre nedlæggelse af 225 m levende hegn mellem matr.nr. 2e og 3a Trehuse, Frederiks samt af 1,8 ha naturareal ved den nordøstlige afgrænsning af matr.nr. 3a, der indtil for nylig var bevokset med nåleskov. Disse arealer skal i forbindelse med miljøkonsekvensrapporten undersøges for leve-, yngle- eller opholdssteder for fredede eller beskyttede dyrearter. Således det kan sikres, at råstofindvindingen ikke vil medføre påvirkninger af den økologiske funktionalitet eller af yngle- og rastesteder for arter opført på habitatdirektivets Bilag II og/eller Bilag IV eller fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag I.

§ 3 beskyttede naturtyper

Der er ikke registreret naturtyper beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens⁷ § 3, hverken inden for eller nær det ansøgte råstofgraveområde, som kan påvirkes af den ansøgte råstofindvinding. Der lægges vægt på, at der udelukkende søges indvinding over højeste grundvandsspejl, således hydrologiske forhold ikke påvirkes af det ansøgte.

Jordarealer

Råstofindvindingen vil midlertidigt lægge beslag på arealer, som i kommuneplanen er udlagt som en del af et særlig værdifuldt landbrugsområde. Miljøkonsekvensrapporten skal derfor forholde sig til, hvorledes disse interesser varetages i sammenhæng med den ansøgte råstofindvinding og efterbehandling.

Jordbund

Den ansøgte råstofindvinding vil påvirke jordbunden direkte ved bortgravning af sand, grus og sten. Påvirkningen er lokal og vil ikke medføre risiko for betydelig erosion, udvaskning af stoffer eller ned-sivning af regnvand i området, og vurderes derfor ikke at være væsentlig.

⁷LBK nr. 240 af 13/03/2019 Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse.

Grundvand, overfladevand og drikkevandsinteresser

Der er 3 regionale grundvandsforekomster i området, dkmj_1006_ks, dkmj_1104_ks og dkmj_4_ks, jf. Miljøstyrelsens basisanalyse for vandområdeplaner 2021-2027. Alle tre grundvandsforekomster er registreret med god kemisk og god kvantitativ tilstand og målsat med samme.

Nuværende terræn ligger i kote +72 DVR90. Grundvandsspejlet findes ca. 30 m under terræn omkring kote +42 DVR90.

Nærmeste målsatte vandløb er Dollerup Bæk og Åresvad Å hhv. ca. 2,2 km sydvest for det ansøgte råstofgraveområde og ca. 2,4 km nordvest for området.

Projektområdet ligger i område med drikkevandsinteresse (OD). Hovedparten af matr. nr. 3a, hele matr. nr. 3ø og den sydligste del af matr. nr. 2c ligger inden for indvindingsopland til Skelhøj Vandværk. Der er flere indvindingsboringer til markvanding inden for en radius af 300 m fra projektarealet samt en enkelt vandforsyningsboring.

Planlagt gravedybde er ca. 12 m til kote +60 DVR90, og der søges ikke indvinding under grundvandsspejlet.

I forbindelse med den aktive råstofindvinding er der af Viborg Kommune den 8. oktober 2018 meddelt tilladelse til etablering af en vandindvindingsboring og indvinding af op til 250.000 m³ vand til grusvask årligt. Viborg Kommune har i den forbindelse vurderet, at den konkrete vandindvinding ikke vil påvirke målsætningen for målsatte vandløb, og at grundvandsressourcen er tilstrækkelig til den til ladte årlige vandindvindingsmængde.

Der søges ikke om en forøgelse af vandindvindingen.

Grundvandsforekomsternes kemiske tilstand kan påvirkes ved spild eller lækage af brændstof til maskinel i råstofgraven. Sandsynligheden vurderes at være lav, da der er dagligt opsyn i råstofgraven og eventuelle spild vil kunne oprenses umiddelbart, før nedsivning til grundvandet.

På grund af afstanden til de nærmeste målsatte vandløb, og da indvindingen sker over grundvandsspejlet vil vandløbenes økologiske og kemiske tilstand ikke kunne påvirkes ved den ansøgte råstofindvinding.

Baseret på ovennævnte vurderer Region Midtjylland, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Ligeledes vurderes projektet ikke at kunne påvirke drikkevand eller anden vandindvinding væsentligt.

Luft og klima

Indvinding af råstoffer omfatter ikke aktiviteter der væsentligt kan påvirke luftkvaliteten eller medføre lugtgener. Indvindingen omfatter endvidere ikke aktiviteter der kan påvirke klimaet væsentligt.

Affald

Den ansøgte råstofindvinding frembringer ikke affald ud over, hvad der kan bortskaffes inden for kommunens gældende affaldsordninger.

Risiko for større ulykker

Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen⁸ og udgør normalt ikke en risiko for større ulykker og/eller katastrofer, ligesom råstofindvinding ikke er særligt følsomt over for klimaændringer fx oversvømmelse eller stigende vandstand.

Materielle goder

Den ansøgte råstofindvinding vurderes ikke at få væsentlige samfundsmæssige eller lokalsamfundsmæssige indvirkninger. Materielle goder så som forsamlingshuse, kirker, arkitektoniske værdier findes ikke i nærområdet for den ansøgte råstofindvinding og vurderes derfor ikke at kunne påvirkes.

Det ansøgte råstofindvindingsområde ligger inden for respektafstanden på 13 km til Karup Flyveplads. Da den planlagte råstofindvinding ikke omfatter etablering af gravesøer, vurderes det ansøgte ikke at påvirke sikkerheden for flyvepladsen.

Påvirkning af materielle goder i form af forsyningsledninger kan være væsentlig ved det ansøgte projekt, og skal derfor undersøges i forbindelse med miljøkonsekvensrapporten.

Kulturarv

Det ansøgte råstofgraveområde ligger i udkanten af et værdifuldt kulturmiljø "Stendal, Havredal og Ulvedal Plantager med kolonistbyerne Havredal, Frederiks og Grønhøj". Udpegningsgrundlaget omfatter Alhedens Kongeskov (i dag Stendal, Havredal og Ulvedal Plantager) samt kolonistbyen Grønhøj. Alhedens Kongeskov omfatter væsentlige kulturspor fra de første skovrejsninger på Alheden. Da den ansøgte råstofindvinding vil finde sted minimum 500 m fra både de omfattede plantager og byer, vil indvindingen ikke kunne påvirke kulturmiljøet væsentligt.

Der er ikke registreret fredede fortidsminder eller disses beskyttelseszoner inden for eller nær det ansøgte graveområde. I området omkring Skelhøje og Havredalsvej er der registreret en del ikke fre-

⁸ BEK nr. 372 af 25/04/2016 Bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

dede fortidsminder. Råstofindvindingen vurderes derfor at kunne ødelægge væsentlige ikke kendte fortidsminder, og indvindingens påvirkning heraf skal beskrives og vurderes nærmere i miljøkonsekvensrapporten.

Beskyttede sten-og jorddiger findes langs en del af det ansøgte graveareal. Råstofindvindingen vurderes at kunne påvirke digernes kulturelle og biologiske værdier og påvirkningen skal derfor beskrives og vurderes nærmere i miljøkonsekvensrapporten.

Landskab

Området er ikke omfattet af udpegninger vedrørende landskabelige interesser, og selvom råstofindvindingen vil ændre landskabet helt lokalt, vurderes indvindingen ikke at påvirke de større landskabstræk væsentligt.

Geologi

Det ansøgte råstofindvindingsområde er udlagt som en del af et nationalt geologisk interesseområde. De geologiske interesser og en vurdering af påvirkningen af disse skal derfor medtages i miljøkonsekvensrapporten.

5. Nødvendige tilladelser fra andre myndigheder

Der er meddelt følgende tilladelser, som er nødvendige for projektets gennemførelse:

- Vejadgang fra Havredalsvej i henhold til lov om offentlig veje⁵ § 49 fra Viborg Kommune "Adgangstilladelse til Matr.nr. 3a, Trehuse, Frederiks, Karup J", dateret 20. oktober 2020.
- Overkørselstilladelse fra matriklerne 3ø og 2c til 3a over Alhe destien i henhold til lov om offentlig veje⁵ § 49 fra Viborg Kommune "Adgangstilladelse til Havredalsvej 7, Karup", dateret 3. marts 2021.
- Tilladelse efter vandforsyningslovens⁴ §§ 20 og 26 fra Viborg Kommune "Tilladelse til etablering og anlæg til indvinding af vand til grusvask i forbindelse med råstofindvinding, beliggende ved Trehuse 6, Karup", dateret 8. oktober 2018.

Region Midtjylland forventer ikke, at det ansøgte projekt kræver yderligere tilladelse eller dispensation fra andre myndigheder.

6. Bemærkninger og spørgsmål kan rettes til

Bemærkninger og spørgsmål kan rettes til Region Midtjylland pr. mail til raastoffer@rm.dk, Arense Nordentoft, på telefon 51 36 88 79 eller mail arenor@rm.dk.

7. Høring af afgrænsningsudtalelse

Udkast til udtalelse om afgrænsning vil blive offentliggjort **6. april 2020** på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk. Såfremt, du har bemærkninger til udkastet, skal disse fremsendes pr. e-mail til Region Midtjylland på raastoffer@ru.rm.dk inden for høringsfristen.

Høringsfrist for offentligheden er 14 dage fra offentliggørelsen jf. miljøvurderingslovens² jf. § 35, stk. 4.

Høringsfristen for høring af berørte myndigheder er 4 uger.

Regionen har vurderet, at berørte myndigheder er følgende:

- Viborg Kommune
- Slots- og Kulturstyrelsen
- Viborg Museum
- Karup Lufthavn samt Trafik-, Bygge og Boligstyrelsen

8. Bilag

1. Ansøgningsmateriale modtaget af regionen den 12. oktober 2020 og den 3. februar 2021.
2. Høringssvar vedrørende udkast til afgrænsningsudtalelse.
3. Notat om oplysninger i grave- og efterbehandlingsplaner.